

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Studijní obor: **Anglický jazyk a literatura (dvouoborové studium)**

Název práce: **Problematika českého překladu seriálu Přátelé**

Autorka práce: **Natálie Benešová**

Vedoucí bakalářské práce: **doc. PhDr. Ladislav Nagy, Ph.D.**

Oponent bakalářské práce: **Mgr. Tomáš Jajtner, Ph.D. et Th.D.**

Stručná charakteristika práce

Práce kolegyně Benešové analyzuje český překlad amerického seriálu *Friends* (čes. *Přátelé*). Po krátkém úvodu následuje stať o typech a problémech audiovizuálního překladu (kap. 1.1) a tradici českého překladu (kap. 1.2). Poté autorka představuje hlavní dějovou linii a postavy seriálu a přechází k vlastnímu jádru své práce, tj. analýze českého překladu seriálu ve světle kulturních a technologických změn, k nimž došlo mezi vznikem překladu a současností. Mezi ně řadí zejména hlubší poznání reálií západní a americké kultury a nástup internetu a sociálních sítí. Závěrečné shrnutí zdůrazňuje význam zmíněných změn pro překlad: hlubší znalost a "překonání vzdálenosti" mezi kulturami nabízí možnost "nedělat tak velké ústupky" (str. 41) při překladu, jak to ostatně dokazuje už srovnání překladu první a desáté série.

Celkové zhodnocení

Překlad a jeho problémy jsou v bakalářském studiu spíše okrajová témata, proto se autorka při zpracování BP musela vydat pro ni poněkud nevyšlapanými cestami. Základní rámec práce je srozumitelný, kapitoly na sebe navazují, text je napsán čtivě. Přesto vzbuzuje mnoho dosti zásadních otázek a pochybností, které se týkají jak základního "stylového" rámce takové práce, tak i způsobu, jakým autorka téma pojala.

Ponechávám stranou nemilé nehody v podobě hrubých chyb (např. na str. 7 či na str. 22), které překvapí zvláště u studentky, jejímž druhým oborem je bohemistika, příp. menší faktografické chyby (např. chybné jméno herce Jana Třísky, str. 11). Za podstatnější problém celého textu považuji už vlastní autorčin styl, který se značně odchyluje od běžného neosobního odborného úzu kvalifikačních tezí. V odborném textu je jádrem sdělení **argument**, jeho **logická konzistentnost** a (pokud možno) **precizní artikulace**. Smyslem sdělení je přesvědčit čtenáře, že takto formulovaný argument nabízí relevantní, ba nezpochybnitelný aspekt zkoumané záležitosti. Natálie se ovšem často uchyluje k osobním sdělením typu „já sama s tím mám velmi dobré zkušenosti“ (str. 8), „velmi oceňuje“, že „v českém překladu dialogů byla použita běžná mluva“ (str. 19) příp. se identifikuje s některou postavou seriálu („Já osobně ji mám v oblibě kvůli jejímu životnímu optimismu.“ str. 16). Pasáže o vlastním překladu doplňuje poznámkami o tom, který překlad „by ponechala, protože [ji] pokaždé rozesměje“ (str. 31), příp. jaký překlad „by volila“ (např. na str. 36 se přimlouvá za „peprnější“ překlad některých vulgarismů.) V tom smyslu je text spíše jakousi informací o zážitku, který při sledování, příp. hodnocení

překladu měla autorka než o **překladu samém**, což od odborného textu běžně očekáváme.

Druhým zásadním očekáváním je vlastní **metoda analýzy**. Autorka jednotlivé díly seriálu v obou jazykových verzích pouze poslouchala, aniž by měla – jak sama přiznává – k dispozici vlastní dabingovou listinu, či překlad (str. 29). V tomto smyslu mohlo dojít k mnohým zkreslením. Stran **práce se sekundární literaturou**, resp. obecně se zdroji se Natálie sice odkazuje na některé odborné práce věnované problému překladu audiovizuálních materiálů a dabingu speciálně, zároveň ale bez **zásadního rozlišení žánru a relevanci zdroje** odkazuje i na různé televizní pořady – např. *Retro*, dokonce i na poněkud pokleslou talkshow Karla Šípa *Všechnopárty*. I přes jistou „informační hodnotu“ těchto televizních pořadů je třeba podstatně **odlišit jejich závažnost**, ale především **vytěžit relevantní teoretické zdroje**. Pokud by se tak stalo, mohla by i vlastní analýza nabídnout strukturovanější a zajímavější výsledky.

Vhodnost kapitoly o ději a protagonistech seriálu také vyvolává pochybnosti; ty jsou o to větší, čím více se znění kapitoly o seriálu v autorčině verzi a ve verzi diplomové práce Michaely Krajičkové (*The Friends: Linguistic, Cultural and Technical Problems of Dubbing Translation*, Brno 2010) nápadně podobají. Ve volném překladu nám Natálie nabízí v zásadě totéž. Proč?

K odbornému stylu patří i způsob zacházení **s typografickými odlišeními**. Textu by nepochybně prospělo odlišení názvů děl, příp. filmů, seriálů, jejich epizod apod.

Konečně shrnutí, které autorka nabízí v závěru, opakuje základní tezi (tj. „dnes už by se to překládalo jinak“), ale jinak toho mnoho nového nepřináší.

Celkově považuji práci za velmi problematickou po stránce odborné i stylové.

Práci **doporučuji** k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: **dobře**

22.08.2018

Datum

Podpis